

Nemzetségtáblázat tanítása

Időpont: 1958. december 22, esti istentisztelet
Helyszín: Győr-Nádorváros, Újtemplom

Alapige: Mt 1,1-17

Jézus Krisztusnak, Dávid fiának, Ábrahám fiának nemzetségéről való könyv.

Ábrahám nemzé Izsákot; Izsák nemzé Jákóbot; Jákób nemzé Júdát és testvéreit; Júda nemzé Fárest és Zárát Támártól; Fáres nemzé Esromot; Esrom nemzé Arámot; Arám nemzé Aminádábot; Aminádáb nemzé Naássont; Naásson nemzé Sálmónt; Sálmón nemzé Boáz Ráhábtól; Boáz nemzé Obedet Ruthtól; Obed nemzé Isait; Isai nemzé Dávid királyt; Dávid király nemzé Salamont az Uriás feleségétől; Salamon nemzé Roboámot; Roboám nemzé Abiját; Abija nemzé Asát; Asa nemzé Josafátot; Josafát nemzé Jórámot; Jórám nemzé Uzziást; Uzziás nemzé Jóathámot; Joathám nemzé Ákházt; Ákház nemzé Ezékiást; Ezékiás nemzé Manassét; Manassé nemzé Ámont; Ámon nemzé Jósiást; Jósiás nemzé Jekoniást és testvéreit a babilóni fogságra vitelkor. A babilóni fogságravitel után pedig Jekoniás nemzé Saláthielt; Saláthiel nemzé Zorobábelt; Zorobábel nemzé Abiudot; Abiud nemzé Eliákimot; Eliákim nemzé Azort; Azor nemzé Sádokot; Sádok nemzé Akimot; Akim nemzé Eliudot; Eliud nemzé Eleázárt; Eleázár nemzé Matthánt; Matthán nemzé Jákóbot; Jákób nemzé Józsefet, férjét Máriának, akitől született Jézus, aki Krisztusnak nevezetik.

Az összes nemzetség tehát Ábrahámtól Dávidig tizennégy nemzetség, és Dávidtól a babilóni fogságravitelig tizennégy nemzetség, és a babilóni fogságraviteltől Krisztusig tizennégy nemzetség.

Ima: Úr Jézus Krisztus, az ajtó előtt van karácsony. Az utolsó napok készülődése és izgalma között jöttünk el hozzád e házba, kérünk, Urunk, ne csak testünket, egész lényünket szabadítsd meg mindattól az izgalomtól, mely a karácsony előtti sok munka zűr-zavarában eltölti szívünket. Könyörgünk most hozzád azért, had tudjuk otthon hagyni a karácsonyi gondokat, és gyűjtsd össze gondolatainkat szétszórtságából, és kérünk, adj nekünk olyan lelkületet, mely tudja, hogy az ajtó előtt állsz, a küszöbön a te lábaid vannak és nemcsak holnap este, de valahányszor igéd megszólal, te zörgetsz szívünk ajtaján. Kérünk, engedd, hogy ezzel a karácsonyváró belső izgalommal várjuk mindig az ígét, mint drága ajándékodat most és mindig.

Ámen.

A bibliaolvasó útmutató ma estére kijelölt igeszakasza ez a felolvasott ige. Azok közé a szentírási szakaszok közé tartozik, melyekre azt szokták mondani: unalmas rész. Még a mindennap, rendszeresen bibliát olvasó emberrel is megtörténik az, hogy az ilyen helyeket, ha el is kezd olvasni, megunja, mikor látja, hogy csupa ismeretlen név, mely számára semmit sem jelent, s abba hagyja, vagy egyszerűen átlapozza. Nem ez az egyetlen hely a Bibliában, ahol ilyen „unalmas” részletekkel találkozunk. Az Ótestamentumban például a bárkaépítés történetében olvastunk ilyen szakaszt, ahol Isten egész pontosan utasításokat ad arra vonatkozólag, hogyan készítse el Noé a bárkát. Egész részletesen le van írva, hogy milyen fából készüljön, hogyan szurkolja be, hány sing legyen a hossza, mennyi a szélessége. Egészen

aprólékosan van leírva a papi öltözet vagy a szent sátor készítésének módja is. Még sok ilyen részletes leírást olvashatunk, melyeket ugyanez alá a gyűjtő fogalom alá lehet venni: unalmas szakasz.

Az Újtestamentumban is ilyen „unalmas” szakaszok például az ilyen nemzetségtáblázatok. Bizonyára sokan nem olvashatták el még végig ezt a szakaszt sem. Minek is olvasták volna el, hiszen teljesen ismeretlen emberekről van benne szó! Az ujjunkon is meg tudnánk olvasni azok számát, akik ezekről valamit is tudnak. Azt szokták mondani, hogy ez igaz a mai ember számára, de az akkor élő embereknek sokat jelenthetett. Nekik ismerőseik voltak, vagy rokonai a felsorolt emberek. Nemcsak történeti, hanem családi vonatkozásban is voltak velük. Ez mind igaz, de mégis csak az a helyzet, hogy ezek a versek nem örökéletűek. Csak egy-egy nemzedék számára írtak meg, a mai nemzedék számára már nem érdekes ez a családfa. Benne csak a lényeg a fontos, az, hogy Jézus Krisztus megszületett, és Isten váltságterve valóra vált. Az az emberi útvonalon azonban, amelyen keresztül Jézus bölcsője elkészült egy család hajlékában, az a mi számunkra már nem fontos!

Bármilyen tisztelettel állok is meg e bibliai szakasz előtt, mégis meg kell mondanom, hogy bennem is támadtak már ilyen gondolatok. Ilyenkor arra kellett gondolnom, hogy „amik megírtak, a mi számunkra írtak meg”. Ha tehát Isten Szentlelke szükségesnek tartotta azt, hogy két evangéliumban – Máté és Lukács – is megírja, akkor ebben olyan tanulságnak kell rejtve lenni, melyet nekünk ki kell bogozni, meg kell keresni és találni. Hadd mondjam meg azt is, hogy minél többször olvastam el ezt az „unalmas” szakaszt, annál jobban megszégyenültem, mert annyi tanítást, vigasztalást látattott és adott benne Isten, hogy azokat egy alkalommal, egyetlen estének keretében elmondani nem is lehet. Azért nem is tudok mást tenni, mint azt, hogy belőle csak egy vigasztaló tanítást kiemeljek.

Mit jelenthet ez a szakasz számunkra?

1. Isten aprólékos Isten!

Micsoda aprólékos, türelmi munkát követel egy nagy családfának összeállítása! A családfa utolsó és előtte élő ága még csak ismert, itt még könnyen megy a dolog, de minél messzebb jutunk, annál jobban akadozik, zavarossá válik a mindinkább szétágazó fának sok-sok homályos ága. Nagyon aprólékos, türelmi munkát igényelt József családfájának összeállítása és megörökítése is éppen úgy, mint a bárka, a szent sátor építése, vagy a papi ruháknak egész részletekig való elkészítése. Tudod-e, mit jelent ez a mi számunkra? Azt jelenti, hogy azok a kis apró ügyek és dolgok, melyeket mi, emberek földi vonatkozásban csak szürke jelentéktelenségnek látunk, azok Isten előtt számon tartott, fontos dolgok. Ezért kiáltott fel a 8. zsoltár írója is így: „Micsoda az ember, hogy megemlékezel róla?” Ha Istenünk csak nagyvonalú Isten volna, és világviszonylatban évezredekben gondolkoznék, eszébe sem jutna a porszem ember. Mit törődnék akkor azzal, ami nekem fontos! Az én számomra fontos kérdés talán a pénz, az egészség kérdése, de mit jelent ez a világhatalmú Isten előtt! Jelentéktelen semmiség! Érzed-e az evangéliumot? A mi Istenünknek semmi sem kicsiny, semmi sem jelentéktelen apróság! Előtte nincs bagatell dolog, amire azt mondaná: engem ez nem érdekel! És az én kis életem apró kérdései is érdeklik őt.

Ha tovább megyünk e vonalon, és azt nézzük, hogy az aprólékoság ténye milyen lelkiületre mutat, akkor meglátjuk, hogy az aprólékoság a hűség következménye. Az az ember, aki csak kenyerét akarja megkeresni, műszakját akarja ledolgozni, nem adja bele lelkét a munkába, nem aprólékos, nem tartja érdemesnek, hogy babramunkával bíbelődjék, ami

szerinte nem lényeges, és nem viszi előbbre a dolgokat. Azt mondja: nem érdemes aprólékosan mindent kimunkálni.

Istenünk hű Isten. Reá lehet számítani. Lehet benne bízni. Érzed-e az evangéliumot? Úgy kezdtem, Isten aprólékos Isten. Egész külön színt kap Istennek e tulajdonsága, amikor az aprólékossága mögött a hűséget is meglátjuk.

Ha még mélyebben vizsgáljuk az aprólékosság lelkületét, akkor azt is meglátjuk, hogy az aprólékosság mögött hűség, a hűség mögött szeretet van. Aki nagyon szeret, annak életében nincs kicsiny dolog, annak számára minden nagy dolog, a kicsi is jelentős esemény. Egy sereg példával lehet ezt igazolni. Akit te is nagy szeretettel vettél körül, annál minden fontos volt számodra. Soha nem elégedtél meg róla csak nagyvonalú tájékoztatással, a legapróbb részletekig fontos volt számodra minden róla. Készülünk karácsony ünnepére, mely Isten szeretetének csodálatos himnuszát zengi arról, hogy „Isten úgy szerette a világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Igaz, de Isten szeretetének nagy, örök ténye mellett nem szabad elfelejtkezni arról sem, hogy Isten nemcsak úgy szerette a világot, hogy egyszer valami nagy kollektív szeretettel mutatta meg, hogyan szereti az embert, hanem állandóan is benne vagyunk Isten aprólékos, hűséges ajándékozó szeretetében.

Ez az egyik, amit mond nekünk az ige!

A másik üzenete pedig ez: Isten ugyanakkor, mikor aprólékos,

2. Isten nagyvonalú Isten is!

Nem azért jegyeztette fel Isten Szentlelke történelmi dokumentumként Jézus Krisztus családfájának történetét, hogy feledésbe ne menjen, hanem azért is, mert ezzel meg akarja mutatni, hogy a történelemnek célja van, s ő céltudatosan vezeti a történelmet a kitűzött cél felé. Hogy a világon rend van, az már maga is evangélium. Mennyi zűrzavar lenne a földön és a levegőégben, mennyi a társadalomban, családi életben, a különböző népek, fajok és osztályok között e nélkül a történelmet formáló isteni kéz nélkül! Hasonló volna a világ egy gyermek kezétől rázott kaleidoszkóphoz, melyben a kép úgy esik, ahogy pottyán, egyszer így, máskor amúgy alakul a helyzet. Azok számára, akik úgy érzik, bőrükre megy a történi esemény, evangélium, örömhír az, hogy nem a vaksors dobja, hányja, úzi őket, nem hősök vagy gazemberek igazgatják a dolgokat, hanem Isten ül a történelem kormánykereke mellett még akkor is, ha úgy látja is az ember, hogy Isten elhagyta a világot, s hagyja, hogy az ember intézze a sorsát, még akkor is Isten tartja kezében a világ kormánykerekeit, és irányítja a történelmet az általa megszabott és határozott cél felé.

Mi ez a cél? Jézus Krisztus megszületése! Hol volt még akkor a váltság, amikor ez a nemzetségtáblázat elindult! A próféták homályos látásának jövendölésétől az idők teljessége! Istennek e célkitűzése nemcsak Ábrahámnak tett ígéretével kezdődött, hogy őt sok népnek atyjává teszi, és megszámlálhatatlan lesz az ő magva, hanem már az édenkertben elhangzott isteni ígéretben is ott volt, mikor azt mondotta a kígyónak: Ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, jönni fog valaki, aki asszonytól lesz, akinek te sarkát mardosod, de mégis ő lesz a győztes, mert az a te fejedre tapos. Ettől a pillanattól kezdve Istennek célkitűzése: Jézus Krisztus megszületése, aki a kígyó fejére tapos, és meg fogja váltani a világot! És mindaz, ami ettől az első ígérettől kezdve e világon történt az idők teljességéig, mind azért ment végbe,

hogy a nemzetségtáblázatnak ez az utolsó verse beteljesedjék. „*Jákób nemzé Józsefet, férjét Máriának, akitől született Jézus, aki Krisztusnak nevezteték.*”

Mindez azonban nem csak a világmindenségben van így. Minden egyes ember életében is ez történik. Minden, ami életünkben velünk történik, mind azért van, hogy egyszer legyen igazi karácsonyunk, és megérkezzék hozzánk Krisztus. Mert nem akkor van igazán karácsony, mikor a naptár jelzi érkezésének napját, akkor sem, amikor a család szeretetben együtt van a szépen díszített karácsonyfa alatt, még az sem az igazi karácsony, mikor emberekkel zsúfolt templomokban hangzik az ének: „A nagy király jön hozzám”, „Mennyből az angyal, lejött hozzátok”. Az igazi karácsony az, amikor az én szívemben születik meg Jézus Krisztus. És minden, ami addig történik életemben, eredmény, kudarc, Isten szeretetének gondviselő ajándéka vagy ostromozó kezének fájdalmas következménye, mind-mind azért van és történik, hogy nálad és nálam is el lehessen mondani: „*megszületett Jézus, aki Krisztusnak neveztetik.*”

Hát nem evangélium ez? Annyiszor kérdezzük, hogy az én életemben miért van az a sok baj, hogy miért rossz a sorsom, miért történik annyi baj velem. A fájdalmas szenvedés alatt hányszor tör fel belőlem a panaszos kérdés: Uram, miért cselekszed ezt velem? Miért velem történik minden rossz, másokkal mindig csak a jó? Mi értelme van a sok szenvedésnek? Az ige azt válaszolja kérdésemre: minden üdvösségedért van! Ó, de igen nagy dolog Pállal vallani a római levél 8. fejezetének 28. versét: „*Tudjuk pedig, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van.*” Ez persze nem azt jelenti, hogy amit Isten cselekszik velünk, az minden jó nekünk és kellemes, de azt jelenti, hogy minden javunkra szolgál, mert hasznos az üdvösségre.

A nemzetségtáblázatnak harmadik üzenete is van. Asszonyokat ki szoktak hagyni a nemzetségtáblázatból. Ebben a táblázatban azonban négy asszony neve is szerepel. És hozzá milyen asszonyoké! A parázna Támáré, az utcalány Ráhábé, a házasságtörő Uriás feleségéé és a pogány Ruthé. Tudod-e, mit jelent ez a négy asszonynév a nemzetségtáblázatban? Hogy a mi Istenünk olyan hatalmas és biztos kézzel vezeti a világtörténelmet a kitűzött cél felé, hogy még a bűn is kénytelen neki szolgálni! Sokan szeretnék e neveket, mint szégyenfoltot Jézus családfájának táblázatából kitörölni, még Ruth nevét is, mint aki nem a választott nép közül való, hanem pogány betörés, tisztátalan vér a fajtisza családban. Isten azonban úgy látta jónak, hogy benne legyenek.

Ó, csodálatos, hogy a bűn kénytelen Istennek szolgálni! Ez azonban nem lehet mentség a bűnre, csak annak megállapítása, hogy Isten még a rosszból is jót tud kihozni, a bűnből is áldást tud teremteni. Hát nem evangélium ez, mondd? Mi is hányszor járunk olyan úton, amelyért később nagyon szégyellnünk kell magunkat, és szeretnénk életünkéből kitörölni, s mennyi kegyelem és evangélium van abban, hogy Isten még ezt a mi bűnünket is fel tudja használni célja eléréséhez. Azonban – még egyszer hangsúlyozom – ez nem mentség a bűnre, mert minden bűnért felelni kell, mint e négy asszonynak is, de mégis vigasztalás, hogy ilyen bűnösöket és senkiket is fel tud használni Isten nagy célja, az üdvösség munkájához.

Végül még egy vigasztaló üzenetet hadd mondjak el ebből a szakaszból. Ezek az emberek, mikor nevük a nemzetségtáblára feljegyeztetett, már mindnyájan halottak voltak. A családfa végén József úgy látszik, mintha még életben volna, de ő sem élt már akkor. Halottak listája ez, de ezek a halottak nincsenek elfelejtve. Sőt, mikor Jézus Krisztus ezekről megemlékezik Mt 22,32-ben, azt mondja hallgatóságának: „*Istenünk Ábrahámnak, Izsáknak, Jákóbnak Istene, nem a halottak Istene, hanem az élőké.*” Igen, Isten számára a halottak is élő emberek!

Karácsonykor azonban igen sokszor sötét felhő borítja az angyalok által megvilágított eget. A karácsony a szeretet, a család ünnepe, azért hiányoznak olyan kimondhatatlanul azok, akik nincsenek velünk a karácsonyfa körül. Nemcsak azok, akik ebben az évben haltak meg, hanem azok is, akik régen elmentek a minden halandók útján, vagy az élet sodorta el őket kimondhatatlan messzeségbe. Isten a családot együtt látja, nemcsak ezt a mai nemzedéket, hanem az előbbieket is, és élőknek hirdeti a megholtakat is. A nemzetséglajstrom tehát azt mondja nekünk, hogy minden egyes családtagunk él, bármennyire üres is a helye a karácsonyfa alatt, él, csak Isten tudja, hol és hogyan él, de Isten mégis az élők Istene, és ő együtt látja nemcsak a pár évtized és esztendő családfájának tagjait, hanem évezredek történelmét is, az egész családot. Szabad tehát nekünk is ezt a látást Istentől megtanulnunk.

Csak részleteket mondtam el ma este abból, ami ennek a feljegyzett családfának tanulságából kínálkozott számunkra. Legyen belőle elég ennyi. Isten adja, hogy áldás legyen számunkra a sok ismeretlen ember nevének tőlük hozzánk jövő üzenete.

Ámen.

Ima: Örökkévaló Isten, szerető szent mennyei Atyánk! Hálát adunk neked, hogy ezt a fejezetet, Jézus Krisztus nemzetségtáblázatát is feljegyeztetted számunkra. Bocsáss meg, ha olyan sokszor átfordítottunk rajta, nem láttunk meg a fejezet mögött téged, nem aláztuk meg magunkat előtted, és azért maradtunk miatta szegényebbek. Kérünk, tedd drága evangéliummá ma e szentírási részből küldött drága üzenetedet, hadd tudjunk megbékélni az egész világgal, hozzád menni minden kicsiny és nagy dologgal, mert tudjuk, hogy te velünk törődő szerető Atyánk vagy. Kérünk téged, szenteld meg ezzel az estével is eljövendő karácsonyunkat is, hadd legyen igazi karácsonyunk, melynek eredményeképpen megérkezik Krisztus hozzánk.

Kérünk, maradj velünk ezen az éjszakán, és áldd meg további karácsonyi készülődésünket is. Urunk, adj erőt a szülőknek, az édesanyáknak, hogy mindent el tudjanak végezni, és maradjon lelki frissességük karácsony számára. Hadd legyen dicsőség a mennyben Istennek, a földön béke és az emberekhez jó akarat.

Ámen.